

Google LLC

Diarienummer:
DI-2022-2374

Ert diarienummer:
5-4751000031502

Datum:
2022-07-26

Beslut efter tillsyn enligt dataskyddsförordningen – Google LLC:s borttagande av sökträffar avseende katalogtjänsten Lexbase

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Integritetsskyddsmyndigheten konstaterar att Google LLC har behandlat personuppgifter i strid med artikel 12.2 i dataskyddsförordningen¹, genom att i besked till klaganden den 16 november 2021 på dennes begäran om borttagande med stöd av artikel 17.1 c och 21, utan att kunna visa att funnits avgörande berättigade skäl för att avslå begäran, ange att begäran inte beviljas för att Google inte har tillgång till innehållet på den aktuella webbadressen och därigenom inte underlättat för klaganden att utöva sina rättigheter.

Integritetsskyddsmyndigheten ger Google LLC en reprimand enligt artikel 58.2 b dataskyddsförordningen för överträdelse av artikel 12.2.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Sammanfattning av beslutet

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har i ärendet med anledning av ett klagomål från en enskild person granskat Googles hantering av klagandens begäranden om att Google i sin sökmotor inte ska visa sökträffar till katalogtjänsten Lexbase vid sökningar med anknytning till klagandens namn (begäran om borttagande). På den öppna delen av katalogtjänsten anges om en person är förekommande i databasen, som består av handlingar från domstolar och myndigheter, bland annat domar i brott- och tvistemål. Bakom en betalvägg erbjuds vem som helst tillgång till dessa handlingar.

Google avslag först begärandena, men har under handläggningen tillmötesgått dem. IMY har därför inte funnit anledning att utreda klagomålet vidare i denna del.

IMY har dock funnit skäl att utreda klagomålet vidare gällande Googles motivering i sitt besked till klaganden om varför Google först avslag begäran. Enligt denna motivering avslags begäran för att Google inte hade tillgång till innehållet bakom betalväggen och därför inte kunde bedöma om det var felaktigt eller inaktuellt.

IMY konstaterar i beslutet att klaganden genom sin begäran utövat sin rätt att invända mot behandlingen enligt dataskyddsförordningen. Det är under sådana förhållanden den personuppgiftsansvarige (Google) och inte den registrerade (klaganden) som har bevisbördan och som ska visa att det finns avgörande berättigade skäl för att begäran inte ska beviljas. Ett sådant skäl kan till exempel vara att det finns ett befogat intresse för allmänheten att kunna ta del av en viss publicering genom sökningar med anknytningar till en viss persons namn på en sökmotor såsom Googles. Ett sådant allmänintresse förutsätter dock normalt att den som begär borttagande är en offentlig person eller har en roll i det offentliga livet, vilket det inte hade framkommit att klaganden var, varken vid tidpunkten för avslagsbeslutet eller senare. Att katalogtjänsten har utgivningsbevis och att handlingarna bakom betalväggen är allmänna medför varken var för sig eller sammantaget att publiceringen har ett sådant allmänintresse eller kan anses ha skett för journalistiska ändamål. Någon annan omständighet som utgör avgörande berättigade skäl har inte heller framkommit.

Om det såsom i fallet saknas avgörande berättigade skäl vid en begäran om borttagande som grundas på en invändning ska begäran beviljas utan att någon avvägning ska göras. Googles besked i fallet gav alltså det felaktiga intrycket att klaganden var tvungen att lämna in kompletterande underlag för att möjliggöra en sådan avvägning för att få utöva sin rättighet. Det enda sättet för klaganden att få tillgång till underlaget var att betala innehavaren av katalogtjänsten – med andra ord blev klaganden i praktiken tvungen att betala för att få utöva sin rättighet. Google har därigenom inte underlättat för klaganden att utöva sina rättigheter och har därmed behandlat dennes personuppgifter i strid med artikel 12.2 i dataskyddsförordningen.

Då Google tillmötesgått begäran och vidtagit flera förbättringsåtgärder samt att det gällt svåra avvägningar har IMY funnit anledning att avstå från att påföra Google en sanktionsavgift för den konstaterade överträdelsen och stannat vid att ge Google en reprimand enligt artikel 58.2 b i dataskyddsförordningen.

IMY har dag som ovan även tagit ställning till fyra andra klagomål med liknande omständigheter under samma tidsperiod, med samma slutsatser och utgång.

Redogörelse för tillsynsärendet

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har inlett tillsyn beträffande Google LLC (Google) med anledning av ett klagomål om att Google nekat två begäranden (Googles ref nr 5-4751000031502) att Google i sina söktjänster inte ska visa tre webbadresser vid sökningar med anknytning till klagandens namn.

Klagomålet

Av klagomålet framgår i huvudsak följande.

Klaganden har vänt sig till Google den 14 november 2021 och begärt att Google ska ta bort sökträffar som avser en katalogtjänst på internet (ref nr 5-4751000031502). På webbsidorna framkommer klagandens fullständiga namn, ålder och postort samt att klaganden är förekommande i katalogtjänstens databas avseende domstolshandlingar.

Klaganden anförde att begäran borde beviljas eftersom webbsidorna innehåller uppgifter om en fällande brottmålsdom. Klaganden har avtjänat straffet om 10 månaders fängelse. Straffet har ingen koppling till klagandens yrkesverksamhet. Klaganden är ingen offentlig person och har ingen roll i det offentliga livet och hade inte heller det vid tiden för brottet. Klaganden lider stor skada av visningen. Klaganden förlorade sitt jobb i samband med domen och har stött på hinder i såväl professionella som privata relationer på grund av publiceringen. Vidare visar sidorna klagandens fullständiga personnummer, vilket är en extra skyddsvärd personuppgift vars behandling utan samtycke regleras specifikt i svenska lag utöver dataskyddsförordningen. Som det får förstås har klaganden därmed invänt mot behandling i enlighet med artikel 17.1 c i dataskyddsförordningen.

Google har i avslagsbeslut av den 16 november 2021 nekat klagandens begäran om borttagning med motiveringen att *"Google inte har tillgång till innehållet på [katalogtjänsten]. Utifrån de uppgifter som är tillgängliga för oss kan vi således inte dra slutsatsen att informationen är felaktig eller inaktuell. Vi har därför beslutat att inte vidta åtgärder avseende den här webbadressen/de här webbadresserna"*.

Klaganden lämnade den 22 november 2021 in innehållet på webbadresserna i form av en s.k. skärmdump av webbsidan samt en kopia av domen.

Google har därefter i avslagsbeslut av den 3 december 2021 nekat klagandens begäran med motiveringen *"Google har dragit slutsatsen att informationen om dig på dessa webbadresser – med hänsyn till alla omständigheter i fallet som vi känner till – fortfarande är relevant i databehandlingssyfte. Därför är hänvisningen till det här dokumentet i våra sökresultat motiverad utifrån allmänhetens intresse"*.

Klaganden invände därefter den 5 december 2021 återigen mot behandlingen i enlighet med artikel 21 i dataskyddsförordningen och skickade en påminnelse den 21 december. Trots det har Google, i strid med artikel 12 i dataskyddsförordningen, inte återkommit inom en månad med en prövning av begäran eller information om förlängning och hindrar därför klagandens möjligheter att hävda sina rättigheter såsom registrerad. Google har fortfarande inte återkommit.

I klagomålet påpekas särskilt att Google inte åberopat någon specifik rättslig grund, inte informerade i enlighet med artikel 21.4 i dataskyddsförordningen om rätten att invända enligt artikel 21.1 och inte informerade om att den registrerade kan få

information om bedömningen på begäran såsom föreslås i Artikel 29-gruppens Riktlinjer om öppenhet (WP260 rev.01).

Vad Google har uppgett

Google har i yttrande till IMY den 28 mars 2022 angett att Google efter ytterligare granskning har bifallit begäran och verkställt borttagningen den 16 mars 2022.

Google har i yttrande till IMY den 25 april 2022 uppgett i huvudsak följande.

Allmänt

När Google får en begäran om borttagning enligt rätten att bli glömd gör Google en bedömning i enlighet med EU-domstolens rättspraxis och Europeiska dataskyddsstyrelsens (EDPB) riktlinjer, mot bakgrund av kraven i artikel 17.1 c och artikel 21.1 i dataskyddsförordningen. Dessa krav ingår i det balanstest som Google utför vid hantering av förfrågningar om rätten att bli glömd, där Google tar ställning till om det finns avgörande berättigade skäl för att webbadresserna ska fortsätta att visas vid en sökning på den registrerades namn, och balanserar alla relevanta intressen i enlighet med EDPB:s riktlinjer. I ljuset av artiklarna 12.1, 12.2 och 12.4 tillhandahåller Google också en FAQ kring processen som förklarar hur enskilda gör en begäran och hur Google utvärderar sådana förfrågningar, inklusive exempel på vanliga scenarier där Google tar bort innehåll (t.ex. avsaknad av allmänt intresse och innehåll som rör minderåriga) och där Google inte gör det (t.ex. starkt allmänintresse, när till exempel informationen hänför sig till den registrerades yrkesliv eller på annat sätt hans/hennes roll i det offentliga livet).

Hanteringen i detta fall

Webbadresserna i detta ärende länkar till innehåll på webbplatsen Lexbase. Lexbase är en juridisk katalogtjänst som innehåller offentlig information från svenska domstolar och myndigheter. Den gör det möjligt för användare att göra sökningar på individer och företag som har varit föremål för brottmål eller civilrättsliga anspråk i svenska domstolar. Lexbase innehar ett utgivningsbevis. Det är möjligt att göra sökningar på individer och företagsnamn men den fullständiga informationen om fällande domar finns bakom en betalvägg.

Eftersom Google inte har tillgång till informationen bakom betalväggen är det inte möjligt för Google att bedöma det fullständiga innehållet på webbadressen. Det är därmed inte heller möjligt att verifiera om informationen som lämnats av klaganden är korrekt. Google har därför utgått från att materialet på Lexbase är en korrekt kopia av offentliga register.

En av de faktorer Google tar hänsyn till när Google avgör om informationen är av allmänt intresse är varifrån informationen kommer. Statliga register spelar en avgörande roll för att hålla samhället informerat om frågor av allmänt intresse, och regeringens beslut att publicera och göra det tillgängligt för allmänheten är en stark indikation på att den anser att det finns ett allmänt intresse av informationen. Lexbase hämtar sin information från svenska domstolar, det vill säga från allmänt tillgängliga källor. Källan är tillförlitlig och informationen kan som huvudregel antas ha allmänt intresse då den finns tillgänglig i det offentliga rummet.

Databaser som liknar Lexbase finns även i andra jurisdiktioner och vad Google ofta ser är att registrerade kan vara benägna att felkaraktärisera innehållet som ligger bakom betalväggen, tillhandahålla ofullständig eller felaktig information eller ge

subjektiva beskrivningar av situationer som talar till deras fördel. Ärendena är svåra att bedöma eftersom Google endast kan göra en bedömning utifrån den information Google får i det aktuella fallet. Det handlar också om att bedöma olika källors trovärdighet. Att viss information kommer från en offentlig källa, publicerad av en myndighet eller domstol, kommer naturligtvis att väga tyngre när det som finns i den andra vågskålen är klagandens subjektiva version.

Google noterar att Google är en separat personuppgiftsansvarig från webbplatsoperatören Lexbase. Distinktionen är anledningen till att Google har en skyldighet att radera sökresultat enligt dataskyddslagstiftningen, även när webbplatsägaren inte nödvändigtvis har brutit mot någon lag vid publiceringen av materialet i fråga. Google är medvetna om att Lexbase har varit föremål för omfattande offentlig debatt och att den ofullständiga visningen av individens förekomst i databasen kan ses som problematisk och få negativa konsekvenser för individen. Det är dock fortfarande så att material på Lexbase är en del av ett offentligt register och förblir tillgängligt från officiella källor. I dessa mycket svåra gränsdragningsfall, vid en balansering av samtliga tillgängliga fakta, gjorde Google därför bedömningen att webbadresserna inte skulle raderas.

Utifrån ovanstående överväganden beslutade Google att avslå klagandens begäran den 16 november och den 3 december 2021. I beslutet angavs det också tydligt att webbplatsens karaktär var anledningen till att Google avlog begäran.

Google kommunicerade beslutet och skälen för det till klaganden i enlighet med artikel 12.1 och 12.4 i dataskyddsförordningen. Detta gav klaganden möjlighet att utvärdera om det beslut Google hade fattat uppnådde syftet med hans begäran. Klaganden hade möjlighet att lämna in ytterligare en begäran om han inte var nöjd med resultatet. Google informerade dessutom klaganden om att han kunde klaga till sin lokala dataskyddsmyndighet.

Det faktum att klaganden sedan tillhandahöll skärmdumpar från Lexbase ändrade inte Googles beslut. Detta mot bakgrund av ovanstående överväganden avseende Lexbase som helhet. Det var inte möjligt för Google att verifiera att skärmdumparna som klaganden lämnade in utgjorde all information bakom betalväggen på Lexbase. Det var därför inte heller möjligt för Google att göra en fullständig bedömning av trovärdigheten i klagandens påståenden. Däremot hade Google kunskap om att materialet i fråga på Lexbase med största sannolikhet var en korrekt kopia av ett offentligt register. Med hänsyn till informationsfriheten i dessa komplicerade fall där intresseavvägningen är svår att göra, framstod beslutet att avslå radering i klagandens fall som rimligt för Google.

Efter att ha mottagit flera informationsförfrågningar från IMY, sett förfrågningar från andra registrerade relaterade till Lexbase och mer ingående ha reflekterat över Lexbase-ärenden, beslutade Google att utvärdera borttagningspraxisen rörande Lexbase och andra liknande databaser. Google funderade noga på frågorna från IMY och omvärderade beslutet i det aktuella ärendet. Som tidigare nämnts beslutade Google att bevilja klagandens begäran och ta bort webbadressen efter att ha mottagit IMY:s begäran om information.

Av de skäl som anges ovan, anser Google dock fortsatt att det nu aktuella ärendet är ett gränsdragningsfall med avseende på det slutliga beslutet att radera webbadressen. I sådana gränsdragningsfall kan ytterligare information eller reflektion med rätta leda till en annan slutsats, utan att det nödvändigtvis gjorts en felbedömning initialt. Google

anser alltså inte att det tidigare beslutet att inte radera webbadressen var orimligt eller felaktigt baserat på den information som var tillgänglig vid den tidpunkten. Med tiden har Google emellertid utvärderat inställningen till att agera med försiktighet kring borttagningar gällande Lexbase. Många mindre allvarliga brott finns listade på Lexbase och det är rimligt att ta bort sådana webbadresser för individer som inte har någon roll i det offentliga livet. Googles rutiner uppdateras och förbättras regelbundet baserat på registrerades och dataskyddsmyndigheters återkoppling.

Vad detta betyder framöver för Lexbase-relaterade begäranden om radering av webbadresser är att Google kommer att be registrerade om skärmdumpar av hela innehållet bakom betalväggen. Google kommer därefter ta hänsyn till detta underlag vid utvärderingen av enskilda fall och i enlighet med EDPB:s riktlinjer ta bort information där allmänintresse saknas, till exempel för mindre brott eller brott som begåtts för länge sedan.

Slutligen, avseende Googles efterlevnad av artikel 14.1 c och 14.2 b i dataskyddsförordningen, förlitar sig Google på sina berättigade intressen för att återge personuppgifter som har gjorts offentligt tillgängliga av webbplatser som tillåter indexering genom sökmotorer, och tredje parts legitima intressen att få tillgång till dessa uppgifter, i enlighet med artikel 6.1 f i dataskyddsförordningen. Google informerar användarna om detta i Googles integritetspolicy:

“Under vissa omständigheter samlar Google även in information om dig från offentligt tillgängliga källor. Om ditt namn står i lokaltidningen kan det till exempel hända att Googles sökmotor indexerar artikeln och visar den för andra om de söker på ditt namn.” (i avsnittet med titeln: “Information som Google samlar in”)

“Vi behandlar dina uppgifter för våra berättigade intressen och för tredje parts berättigade intressen, samtidigt som vi tillämpar lämpliga säkerhetsåtgärder som skyddar din integritet” (i avsnittet med rubriken: “Efterlevnad och samarbete med myndigheter”)

Användare kan klicka på “tredje part” för att se följande exempel på hur Google kan behandla personuppgifter på grundval av artikel 6.1 f i dataskyddsförordningen: *“Vi kan även komma att behandla dina uppgifter om någon söker på ditt namn och vi visar sökresultat för webbplatser som innehåller offentligt tillgänglig information om dig.”*

Vid omvärderingen av detta ärende ser Google att Google hade kunnat uttryckt sitt beslut på ett tydligare sätt i kommunikationen med klaganden. Google ska se över dessa kommunikationsrutiner. Google har även uppdaterat sina interna instruktioner och kommunicerat dessa till all personal som hanterar begäranden om borttagande. Google utbildar regelbundet sin personal och dessa uppdateringar kommer att vara en del av denna utbildning framöver.

Motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Dataskyddsförordningen och kompletterande nationell lagstiftning

Enligt artikel 12.2 i dataskyddsförordningen ska den personuppgiftsansvarige underlätta utövandet av den registrerades rättigheter i enlighet med bland annat artikel 17 och 21.

Enligt artikel 17.1 c i dataskyddsförordningen har en registrerad rätt till radering av personuppgifter som rör honom eller henne om denne invänder mot behandlingen enligt artikel 21.1 och det saknas berättigade skäl för den personuppgiftsansvariges behandling som väger tyngre. Enligt artikel 17.3 a ska detta inte gälla i den utsträckning som behandlingen är nödvändig för att utöva rätten till yttrande- och informationsfrihet.

Enligt artikel 21.1 i dataskyddsförordningen ska den registrerade, av skäl som hänför sig till hans eller hennes specifika situation, ha rätt att när som helst göra invändningar mot behandling av personuppgifter avseende honom eller henne som grundar sig på artikel 6.1 f i dataskyddsförordningen, inbegripet profilering som grundar sig på dessa bestämmelser. Den personuppgiftsansvarige får inte längre behandla personuppgifterna såvida denne inte kan påvisa avgörande berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om det sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk.

Av artikel 85 i dataskyddsförordningen framgår att medlemsstaterna i lag ska förena rätten till integritet i enlighet med förordningen med yttrande- och informationsfriheten, inbegripet behandling som sker för journalistiska ändamål. I Sverige har detta skett genom 1 kap. 7 § dataskyddslagen². I bestämmelsens andra stycke föreskrivs bland annat undantag från bestämmelser i dataskyddsförordningen vid personuppgiftsbehandling som sker för journalistiska ändamål.

EU-domstolen

EU-domstolen har i dom GC m.fl. slagit fast att en sökmotorleverantör måste inom ramen för sitt ansvar, sin behörighet och sina möjligheter säkerställa att behandlingen av personuppgifter i sökmotorverksamheten uppfyller kraven i dataskyddsreglerna. Särdragen i verksamheten gör inte att den är undantagen förbuden och begränsningarna för behandling av känsliga uppgifter och brottsuppgifter. Dessa ska dock tillämpas inom ramen för sökmotorleverantörens ansvar, befogenheter och möjligheter som den har i egenskap av ansvarig för den behandling som utförs i samband med verksamheten. Förbuden och begränsningarna gäller således för den hänvisning till de webbsidor där uppgifterna förekommer som visningen av sökträffar innebär och då i samband med den prövning som sökmotorleverantören ska göra på den registrerades begäran.³

EU-domstolen har i dom GC m.fl. även klargjort hur rätten till borttagande ska tillämpas avseende dataskyddsförordningen och brottsuppgifter samt där förklarat att internetanvändarnas intresse av att få tillgång till en webbsida med sådana uppgifter genom sökningar med anknytning till en registrerads namn ska beaktas och att denna rätt till informationsfrihet skyddas av artikel 11 i EU:s rättighetsstadga. Domstolen slog därvid fast att den registrerades rättigheter enligt artiklarna 7 och 8 i stadgan visserligen i allmänhet väger tyngre än internetanvändarnas intresse, men att avvägningen i särskilda fall kan påverkas av typen av information och dess känslighet för den registrerades privatliv samt allmänhetens intresse av informationen, vilket kan variera bland annat beroende på den roll som den registrerade spelar i det offentliga livet (punkt 66). Till detta kommer att behandlingen som avser brottsuppgifter kan bli ett synnerligen allvarligt ingrepp i den grundläggande rätten till respekt för privatlivet och till skydd för personuppgifter för den registrerade på grund av hur känsliga dessa uppgifter är (punkt 67). Det ska därför prövas, med beaktande av omständigheterna och ingreppets allvar, om det, med hänsyn till de viktiga skäl av allmänintresse som

² Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

³ EU-domstolens dom G.C. m.fl., C-136/17, EU:C:2019:773, punkt 43–47.

avses i artikel 9.2 g och med iakttagande av de villkor som föreskrivs där, är strikt nödvändigt att sökträffar som länkar till en webbsida med brottsuppgifter visas vid sökningar som har anknytning till den registrerades namn för att skydda informationsfriheten för de internetanvändare som eventuellt är intresserade av att få tillgång till webbsidan genom sådana sökningar, en frihet som slås fast i artikel 11 i stadgan (punkt 68).⁴

Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB)

Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB) har i riktlinjer om tillämpning av ovan nämnda bestämmelser i dataskyddsförordningen och EU-domstolens avgöranden avseende borttagande av sökträffar uttalat bland annat följande.⁵

Rätten att göra invändningar medför kraftfullare skyddsåtgärder för de registrerade eftersom den inte omfattar någon begränsning av de grunder enligt vilka registrerade kan begära borttagande enligt artikel 17.1.

Dataskyddsförordningen ger en presumtion till den registrerades fördel och det är den personuppgiftsansvarige som ska påvisa *"avgörande berättigade skäl för behandlingen"* (artikel 21.1). Detta innebär att en sökmotorleverantör som erhåller en begäran om borttagande som grundas på den registrerades specifika situation måste radera personuppgifterna enligt artikel 17.1 c, om denne inte kan påvisa *"berättigade skäl [...] som väger tyngre"* för visningen av det specifika sökresultatet, vilket jämfört med artikel 21.1 är *"avgörande berättigade skäl [...] som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter"*. Om sökmotorleverantören kan påvisa *"berättigade skäl [...] som väger tyngre"*, inbegripet undantag enligt artikel 17.3, kan sökmotorleverantören motivera att en sökträff inte tas bort. Om sökmotorleverantören emellertid inte kan påvisa berättigade skäl som väger tyngre, har den registrerade rätt till borttagande enligt artikel 17.1 c. Faktum är att begäranden om borttagande innebär en avvägning mellan de skäl som hänför sig till den registrerades specifika situation och sökmotorleverantörens avgörande berättigade skäl. Vid en sådan bedömning kan det vara relevant att beakta avvägningen mellan integritetsskyddet och internetanvändarnas intressen av att få tillgång till informationen, såsom EU-domstolen har slagit fast samt den avvägning som Europadomstolen gör i mål om pressfrihet.

De kriterier för borttagande som artikel 29-gruppen utarbetade i riktlinjerna om genomförandet av EU-domstolens dom i målet Google Spain och Google,⁶ kan därför fortfarande användas för att bedöma en begäran om borttagande som grundas på rätten att göra invändningar (artikel 17.1 c).

I detta avseende kommer en begäran om borttagande att grundas på den registrerades specifika situation (t.ex. om ett sökresultat medför en nackdel för den registrerade när denne söker jobb, eller skadar den registrerades anseende eller privatliv) och denna situation kommer att beaktas vid avvägningen mellan personliga rättigheter och rätten till information, utöver de klassiska kriterierna för att hantera begäranden om borttagande, såsom

- om han eller hon inte är någon offentlig person,

---

⁴ Se EU-domstolens dom G.C. m.fl., C-136/17, EU:C:2019:773, punkt 66–68.

⁵ Europeiska dataskyddsstyrelsen, Riktlinjer 5/2019 om kriterier för rätten att bli bortglömd av sökmotorer enligt dataskyddsförordningen (del 1) Version 2.0, antagna den 7 juli 2020, punkt 27, 30–33 och 52–54.

⁶ Artikel 29-gruppens riktlinjer om genomförandet av EU-domstolens dom i målet Google Spain och Google, C-131/12, WP 225, 26 november 2014.

- om den aktuella informationen inte har något samband med personens yrkesliv men påverkar dennes privatliv,
- om informationen består av hatpropaganda, förtal, ärekränkning eller liknande yttrandefrihetsbrott mot honom eller henne enligt ett rättsligt avgörande
- om uppgifterna förefaller utgöra verifierade fakta men är sakligt felaktiga, och
- om uppgifterna hänför sig till ett relativt sett mindre allvarligt brott som begicks för länge sedan och är till skada för den registrerade.

Det krävs emellertid inte någon bedömning av dessa kriterier om det saknas bevis för avgörande berättigade skäl för att avslå begäran.

En omständighet som kan tala emot borttagande är om den berörda personen spelar en roll i det offentliga livet eller är en offentlig person.

Med en *roll i det offentliga livet* avses exempelvis normalt politiker, seniora offentliga tjänstemän, affärsmän och utövare av reglerade yrken (t.ex. advokater och läkare). Det kan argumenteras för att allmänheten ska kunna söka efter information som är relevant för deras offentliga roller och aktiviteter. Tumregeln är om allmänheten genom att ha tillgång till den specifika informationen – genom en sökning på den registrerades namn – skulle skyddas mot otillbörligt offentligt eller yrkesmässigt beteende. Med en *offentlig person* avses någon som på grund av sina uppgifter eller åtaganden har en viss grad av medieexponering. Det kan vara någon som har ett offentligt ämbete, använder offentliga resurser eller spelar en roll i det offentliga livet inom politik, ekonomi, konst, den sociala sfären, sport eller något annat område. Det kan finnas information om offentliga personer som är rent privat och som inte borde visas i sökresultat, till exempel uppgifter om deras hälsa eller familjemedlemmar. Men som en tumregel, om den berörda personen är en offentlig person, och informationen ifråga inte är rent privat, talar det emot borttagande. Vid fastställandet av balansen är rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) särskilt relevant.⁷

Såsom EU-domstolen förklarar i sin dom i målet G.C. m.fl., C-136/17, är artikel 17.3 a i dataskyddsförordningen "ett uttryck för att rätten till skydd av personuppgifter inte är någon absolut rättighet, utan [...] måste förstås utifrån sin funktion i samhället och vägas mot andra grundläggande rättigheter i enlighet med proportionalitetsprincipen". Det "ställs därför uttryckligen krav på en avvägning mellan, å ena sidan, de grundläggande rättigheterna till respekt för privatlivet och skyddet för personuppgifter, vilka stadfästs i artiklarna 7 och 8 i stadgan, och, å andra sidan, den grundläggande rätten till informationsfrihet som garanteras i artikel 11 i [EU:s rättighetsstadga]".

EU-domstolen slår vidare fast att "när en sökmotorleverantör mottar en begäran om borttagande som avser en länk till en webbsida där [känsliga personuppgifter eller uppgifter om lagöverträdelse] förekommer [...] ska denne – på grundval av samtliga relevanta omständigheter i det enskilda fallet och med beaktande av ingreppets allvar i den registrerades grundläggande rätt till respekt för privatlivet och till skydd för personuppgifter, som slås fast i artiklarna 7 och 8 i [EU:s rättighetsstadga] – pröva om det, med hänsyn till de viktiga [skälen] av allmänintresse [...] är strikt nödvändigt att inkludera länken till webbsidan i fråga bland de sökresultat som redovisas efter en sökning på den registrerades namn för att skydda informationsfriheten för de internetanvändare som eventuellt är

---

⁷ Artikel 29-gruppens riktlinjer om genomförandet av EU-domstolens dom i målet Google Spain och Google, C-131/12, WP 225, 26 november 2014, s. 13 f.

intresserade av att få tillgång till den webbsidan genom en sådan sökning, en frihet som slås fast i artikel 11 i stadgan”.

Sammanfattningsvis får sökmotorleverantörer, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, avslå en begäran om borttagande om de kan visa att det är strikt nödvändigt att inkludera sökträffen bland sökresultaten för att skydda internetanvändarnas informationsfrihet.

Artikel 29-gruppen har uttalat att det vid bedömningen av om en sökträff ska tas bort beroende på sammanhanget kan vara relevant att överväga om informationen på en webbsida publicerats för journalistiska ändamål samt att det faktum att informationen publicerats av en journalist vars yrke är att informera allmänheten är en faktor att beakta i avvägningen.⁸

EDPB har avseende begreppets betydelse noterat att EU-domstolen vid prövningen av rätten till borttagande från sökmotorer skiljer mellan den legitimitet som utgivare av en webbsida kan ha när det gäller att sprida information och sökmotorleverantörens legitimitet. EU-domstolen har därvid erkänt att en utgivarens verksamhet uteslutande kan ske för journalistiska ändamål, och i detta fall skulle utgivaren åtnjuta de undantag som medlemsstaterna kan fastställa i sådana situationer på grundval av artikel 9 i direktivet (numera artikel 85.2 i dataskyddsförordningen). I detta avseende talar Europadomstolens dom av den 28 juni 2018 i målet M.L. och W.W. mot Tyskland för att den aktuella intresseavvägningen kan leda till olika resultat beroende på typen av begäran (som skiljer mellan å ena sidan en begäran om radering riktad mot den ursprungliga utgivaren – vars verksamhet är central när det gäller skyddet för yttrandefriheten – och å andra sidan en begäran om borttagande mot en sökmotorleverantör – vars huvudsakliga intresse inte är att offentliggöra den ursprungliga informationen om den registrerade, utan att göra det möjligt att identifiera eventuell tillgänglig information om personen och således fastställa personens profil).⁹

Europadomstolen

Av Europadomstolens praxis framgår att när de registrerade begär förbud mot att olika medier publicerar gamla reportage på internet om brottmålsförfaranden mot dem, är det påkallat att göra en skälighetsavvägning mellan de personernas rätt till skydd för privatlivet och, bland annat, allmänhetens informationsfrihet. I strävan efter denna skälighetsavvägning ska hänsyn tas till den viktiga roll som pressen har i ett demokratiskt samhälle och som inbegriper att rapportera om och kommentera domstolsförfaranden. Till mediernas roll att förmedla sådana uppgifter och åsikter kommer också allmänhetens rätt att få informationen. Europadomstolen har i detta sammanhang erkänt att allmänheten har ett intresse inte bara av att få information om en aktuell händelse, utan även av att kunna göra efterforskningar om tidigare händelser. Omfattningen av allmänhetens intresse när det gäller brottmålsförfaranden kan dock variera och utvecklas över tid med hänsyn till bland annat omständigheterna i målet.¹⁰

Integritetsskyddsmyndigheten

IMY har i ett rättsligt ställningstagande¹¹ gett vägledning för olika faktorer som är av betydelse vid intresseavvägningen när en registrerad begär borttagande av en sökträff, särskilt när den länkade sidan avser en publicering i ett nyhetsmedium. Bland

⁸ Artikel 29-gruppens riktlinjer om genomförandet av EU-domstolens dom i målet Google Spain och Google, C131/12, WP 225, 26 november 2014, punkt 11.

⁹ Europeiska dataskyddsstyrelsen, Riktlinjer 5/2019 om kriterier för rätten att bli bortglömd av sökmotorer enligt dataskyddsförordningen (del 1) Version 2.0, antagna efter publik konsultation den 7 juli 2020, punkt 50.

¹⁰ Se Europadomstolens dom den 28 juni 2018, M.L. och W.W. mot Tyskland, punkt 89 och 100–102.

¹¹ IMYRS 2022:1 Rätten till borttagande av sökträffar avseende publiceringar i nyhetsmedier m.m.

annat görs bedömningen att om en sökträff leder till en publicering som omfattas av *både* yttrandefrihetsgrundlagarnas system med ansvarig utgivare och det medieetiska systemet bör det som utgångspunkt tillmätas självständig betydelse vid intresseavvägningen som en faktor som talar emot ett borttagande, även om det vid intresseavvägningen ska göras en helhetsbedömning utifrån samtliga relevanta omständigheter i aktuella fallet.¹² Av detta följer alltså att om en verksamhet *enbart* omfattas av yttrandefrihetsgrundlagarnas system för ansvarig utgivare kan det i sig inte tillmätas självständig betydelse, eftersom detta system dels inte ensamt har samma skyddseffekter för enskilda som det medieetiska systemet, dels kan omfatta verksamheter som saknar journalistiska ändamål (då detta inte är förutsättning för att beviljas frivilligt grundlagsskydd genom så kallat utgivningsbevis). En sådan omständighet måste således bedömas i det individuella fallet.

IMY har i ett rättsligt ställningstagande om begreppet "journalistiska ändamål"¹³ uttalat att begreppet ska ges en bred tolkning. Där framhålls att journalistisk verksamhet är sådan verksamhet som syftar till att sprida information, åsikter eller idéer till allmänheten, oberoende av genom vilket medium detta sker. Begreppet har således en bredare innebörd än i vardagligt språkbruk och omfattar inte endast yrkesmässiga journalister och traditionella massmedier, utan alla personer som bedriver verksamhet som syftar till att sprida information, åsikter eller idéer till allmänheten. Därmed omfattas, enligt IMY:s bedömning, exempelvis den åsikts- och opinionsbildning som politiska partier ägnar sig åt. IMY betonar dock därvid att begreppet inte kan ges en sådan bred innebörd att det omfattar all information som görs tillgänglig på internet och som innehåller personuppgifter. I sammanhanget framhåller IMY att begreppet enligt EU-domstolen inte omfattar en sökmotorleverantörs behandling genom tillhandahållandet av sökmotorn och att det i det svenska grundlagsstiftningsarbetet har konstaterats att detsamma bör gälla en till allmänheten riktad renodlad söktjänst avseende fällande brottmålsdomar.¹⁴

Vidare klargörs i ställningstagandet hur 1 kap. 7 § dataskyddslagen ska tillämpas när det finns andra parallella ändamål med det journalistiska ändamålet och vilken betydelse det har att begreppet "uteslutande" inte finns med i 1 kap. 7 § andra stycket dataskyddslagen och artikel 85 i dataskyddsförordningen. Bland annat gör IMY bedömningen utifrån de aktuella bestämmelsernas ordalydelse att det inte finns något krav på att en behandling ska ske uteslutande för journalistiska ändamål för att undantaget ska vara tillämpligt.¹⁵ IMY anser dock att det bör krävas att det journalistiska ändamålet är det huvudsakliga ändamålet med behandlingen för att undantaget ska vara tillämpligt.¹⁶

Integritetsskyddsmyndighetens bedömning

Har Google hanterat klagandens begäranden korrekt?

IMY ska enligt artikel 57.1 f i dataskyddsförordningen behandla klagomål om felaktig behandling av personuppgifter och där så är lämpligt undersöka den sakfråga klagomålet gäller.

---

¹² IMYRS 2022:1, s. 20.

¹³ IMYRS 2022:2 Undantaget för journalistiska ändamål i 1 kap. 7 § andra stycket dataskyddslagen.

¹⁴ IMYRS 2022:2, s. 3.

¹⁵ IMYRS 2022:2 s. 26.

¹⁶ IMYRS 2022:2, s. 27.

Av informationen i ärendet framgår att Google har vidtagit åtgärder för att tillgodose klagandens rättigheter på så sätt att den aktuella sökträffen har tagits bort vid sökningar med anknytning till klagandens namn. Mot denna bakgrund finner IMY inte skäl att utreda klagomålet vidare i denna del.

IMY finner dock skäl att utreda klagomålet i den del det gäller formuleringen som Google använde i avslagsbeslutet den 16 november 2021 på klagandens begäran om borttagande avseende katalogtjänsten Lexbase, det vill säga att Google inte hade tillgång till materialet som fanns bakom betalväggen.

Av utredningen framgår att på den öppna delen av katalogtjänsten framgår klagandens fullständiga namn, ålder och ort samt att klaganden är "förekommande" i databasen. Där framgår även informationen att "*[katalogtjänsten] är en webbtjänst som erbjuder offentlig information från svenska domstolar och andra myndigheter. Här hittar du domar i brottmål och/eller tvistemål rörande personer*".

Google motiverade sitt avslagsbeslut med att "*Google har inte tillgång till innehållet på [katalogtjänsten]*" och kan "*[u]tifrån de uppgifter som är tillgängliga för [Google] ... inte dra slutsatsen att informationen är felaktig eller inaktuell*".

IMY konstaterar dock att klaganden genom sin begäran gjort en invändning mot behandlingen med stöd av artikel 17.1 c och 21 i dataskyddsförordningen med hänvisning till sin specifika situation. Enligt artikel 21.1 är det under sådana förhållanden den personuppgiftsansvarige (dvs. Google) och inte den registrerade (dvs. klaganden) som har bevisbördan och som ska visa att det finns *avgörande berättigade skäl* för att begäran inte ska beviljas.¹⁷ Ett sådant skäl kan till exempel vara att det finns ett befogat intresse för allmänheten att kunna ta del av en viss publicering genom sökningar med anknytningar till en viss persons namn på en sökmotor såsom Googles. Ett sådant allmänintresse förutsätter dock normalt att den som begär borttagande är en offentlig person eller har en roll i det offentliga livet, vilket det inte hade framkommit att klaganden var, varken vid tidpunkten för avslagsbeslutet eller senare. Att katalogtjänsten har utgivningsbevis och att handlingarna bakom betalväggen är allmänna medför varken var för sig eller sammantaget att publiceringen har ett sådant allmänintresse eller kan anses ha skett för journalistiska ändamål.¹⁸

Eftersom det saknades avgörande berättigade för att avslå begäran skulle Google alltså enligt huvudregel ha beviljat den på vid denna tidpunkt befintligt underlag, vilket Google inte gjorde. Vidare gav den motivering som Google lämnade till klaganden i beslutet – att Google inte hade tillgång till innehållet bakom betalväggen på katalogtjänsten – det felaktiga intrycket att klaganden var tvungen att lämna in sådant underlag för att kunna få sin begäran beviljad. Eftersom innehållet ligger bakom en betalvägg måste den som vill ha tillgång till det betala innehavaren av katalogtjänsten (för närvarande 98 kr). Konsekvens av Googles agerande blev därmed att den registrerade (klaganden) i praktiken blev tvungen att betala en tredje part (Lexbase) för att få utöva sina rättigheter (rätt till borttagande) hos den personuppgiftsansvarige (Google). Google har därigenom inte underlättat för klaganden att utöva sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen och således behandlat klagandens personuppgifter i strid med artikel 12.2.

---

¹⁷ Se EDPB:s riktlinjer 5/2019, punkt 30–33, särskilt punkt 33 om bevisbördans placering vid en invändning.

¹⁸ Se ovan under i rubriken "Tillämpliga bestämmelser m.m. – IMY", avseende IMYRS 2022:1 och IMYRS 2022:2.

Val av ingripande

Av artiklarna 58.2 i och 83.2 i dataskyddsförordningen framgår att IMY har befogenhet att påföra administrativa sanktionsavgifter i enlighet med artikel 83. Beroende på omständigheterna i det enskilda fallet ska administrativa sanktionsavgifter påföras utöver eller i stället för de andra åtgärder som avses i artikel 58.2, som till exempel förelägganden och förbud. Vidare framgår av artikel 83.2 vilka faktorer som ska beaktas vid beslut om administrativa sanktionsavgifter ska påföras och vid bestämmande av avgiftens storlek. Om det är fråga om en mindre överträdelse får IMY enligt vad som anges i skäl 148 i stället för att påföra en sanktionsavgift utfärda en reprimand enligt artikel 58.2 b. Hänsyn ska tas till försvårande och förmildrande omständigheter i fallet, såsom överträdelsens karaktär, svårighetsgrad och varaktighet samt tidigare överträdelser av relevans.

IMY konstaterar följande relevanta omständigheter. Överträdelsen har drabbat en person och avsett svåra avvägningar mellan motstående grundläggande fri- och rättigheter. Google har under handläggningen tillgodosett klagandens rättigheter och vidtagit flera förbättringsåtgärder och förbättrat sin information till registrerade.

IMY finner vid en samlad bedömning av omständigheterna, särskilt med beaktande av att det varit fråga om svåra avvägningar mellan motstående grundläggande fri- och rättigheter, att det finns anledning att avstå från att påföra Google en sanktionsavgift för den konstaterade överträdelsen.

Mot denna bakgrund bedömer IMY också att det är fråga om en mindre överträdelser i den mening som avses i skäl 148 som innebär att Google LLC ska ges en reprimand enligt artikel 58.2 b i dataskyddsförordningen för den konstaterade överträdelsen.

Detta beslut har fattats av den särskilda beslutsfattaren juristen Olle Pettersson efter föredragning av juristen Martin Wetzler.

Olle Pettersson, 2022-07-26 (Det här är en elektronisk signatur)

Kopia till
Klaganden

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Om överklagandet har kommit in i rätt tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.